Roll No. ______________________ [Total No. of Pages : 2

PGIS 1228 B-15

M.A. Ist Semester Degree Examination
MARATHI
(मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास)
Paper - HC 1.1

Time : 3 Hours Maximum Marks : 80

Instructions to Candidates: सर्व प्रश्न आवश्यक

विभाग-1

1. कोणत्याही चारांवर टीपा लिहा. 20
   a) ज्ञानेश्वरीतीन सत्व-रज-तम
   b) नामदेवांचे अकंगं
   c) चोरवोषा
   d) तुकारामगाथा
   e) सभासद बटवर
   f) शादीर

विभाग-2

2. महदबेच्या 'धवळे'चा परिचय करुन द्या. 12

किंवा

'लिळाचरित्र' या ग्रंथाचा परिचय करुन द्या.

3. रामदासांच्या दासकोधाच्या भाश्वमाभू मुर्खांची लक्षण सांगा. 12

किंवा

ज्ञानेश्वरीचा परिचय करुन द्या.

4. मोरोपंतांच्या पंडीत काव्याची वैशिष्ट्ये नोंदवा. 12

किंवा

पंडील काव्याचे विशेष नोदंवा.

5. मल्हार रामराव चिटणीसकृत सप्तप्रकरणात्मक चरित्र या बखरीची माहिती द्या. 12

किंवा

सभासद बखरीविषयी माहिती द्या.

6. शाहिरांच्या लावणी वाङ्मयाची माहिती द्या. 12

किंवा

होनाजीबाळा व सगनभाऊ या दोन शाहिरांची तुलना करा.

□□□

Roll No. ______________________ [Total No. of Pages : 2

PGIS 1229 B-15

M.A. Ist Semester Degree Examination
MARATHI
(मध्ययुगीन मराठी साहित्य कृतिश्च अभ्यास)
Paper - H.C.1.3

Time : 3 Hours **Maximum Marks : 80**

Instructions to Candidates: सर्व प्रश्न आवश्यक

विभाग–।

1. कोणत्याही चारांवर टिपा लिहा. 20
   - a) श्रीगोविंदप्रभुचरित्राचील आबाइसा
   - b) 'पाखाला बाळक पांगुखणे'
   - c) बाराव्या अध्यायाचा विषयप्रवेश
   - d) बाराव्या अध्यायातील भक्तिचे स्वरुप
   - e) जयाप्पा शिंदे
   - f) भाऊसाहेबांच्या बखरीतील स्त्रिया

विभाग–।।

2. a) महानुभावांच्या चरित्रलेखनाचे कोणते विशेष गोविंदप्रभुचरित्रात दिसून येतात, ते सोदाहरण लिहा. 12

   किंवा

   b) श्रीगोविंदप्रमुचरित्रांच्या आधारे महानुभाव तत्वज्ञानाच्या परिचय करुन द्या.

3. a) ज्ञानेश्वरीच्या बाराव्या अध्यायाचे वेगळेपण स्पष्ट करा. 12

   किंवा

   b) बाराव्या अध्यायातील अलंकारांचे सोदाहरण वर्णन करा.

4. a) भाऊसाहेबांच्या बखरीच्या आधारे भाऊसाहेबांचे शव्यचित्र रेखाटा. 12

   किंवा

   'बवेंगे तो औखी लदेंगे' या विधानाचे मर्म स्पष्ट करा.

5. a) बाराव्या अध्यायाच्या आधारेज्ञानदेवांच्या व्यक्तिमत्त्वाचे विशेष स्पष्ट करा. 12

किंवा

b) ‘राऊळ माए: राऊळ बापु’ या उक्तीचे मर्म स्पष्ट करा.

6. a) भाऊसाहेबांच्या बखरीतील संघर्षाचे चित्रण करा. 12

किंवा

बाराव्या अध्यायाच्या भाषाशैलीचे विशेष सांगा.

□□□

Roll No. ____________________ [Total No. of Pages : 2

PGIS 1230 B-15

M.A. Ist Semester Degree Examination
MARATHI
भाषा विज्ञान - I
Paper - H.C.1.3(A)

Time : 3 Hours Maximum Marks : 80

Instructions to Candidates: सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

विभाग–1

1. टीपा लिहा (कोणत्याही चार) 20
   a) भाषेचे स्वरुप
   b) स्वन विज्ञान
   c) भाषेचे माध्यम
   d) अनुनासिक व्यंजने
   e) अर्थ संकोच
   f) वाक्य विचार

विभाग–2

2. ''भाषेचा मानवी जीवनाशी अगदी जवळचा संबंध असतो'' या विधानाचा परामर्श द्या 12

   किंवा

   भाषाविज्ञान म्हणजे काय ते समजावून द्या

3. भाषेच्या उत्पत्तीसंबंधीच्या मतांचा परामर्श द्या 12

   किंवा

   भाषाकुल विचाराची सविस्तर माहिती द्या

4. विशम चिह्ने म्हणजे काय ते सांगून मराठीतील विराम चिह्नांच्या परिचय करुन द्या 12

   किंवा

   वाक्यविचाराची संकल्पना स्पष्ट करा.

5. ऐतिहासिक भाषाविज्ञान पद्धतीची भूमिका समजावून द्या. 12

किंवा

'भाषिक परिवर्तन' या विषयावर सविस्तर टीप लिहा.

6. भाषिक परिवर्तनाची कारण मीमांसा करा. 12

किंवा

ध्वनिपरिवर्तनाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

❑❑❑

Roll No. ______________________ [Total No. of Pages : 2

PGIS 1231 B-15

M.A. Ist Semester Degree Examination

MARATHI

(Marathi Wangmayachi Sanskrutik Parshwabhoomi)

Paper - S.C.1.1

Time : 3 Hours **Maximum Marks : 80**

Instructions to Candidates: सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

विभाग–I

1. पुढीलपैकी कोणत्याही चार टीपा लिहा. 20
   a) महाराष्ट्राचे नामकरण
   b) संस्कृतीचे महत्व
   c) महानुभाव संप्रदाय
   d) प्रवचन
   e) संत जनाबाई
   f) रुक्मिणी स्वयंवर

विभाग–II

खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

2. a) संस्कृती म्हणजे काय ते सांगून तिच्था विकाशाचा अढावा घ्या. 12

   किंवा

   b) साहित्य आणि संस्कृतीचा परस्पर अनुबंध स्पष्ट करा.

3. a) पुराणकालिन महाराष्ट्राची सविस्तर माहिती द्या. 12

   किंवा

   b) महाराष्ट्रची वसाहत आणि मराठी लोक या विषयीची माहिती द्या.

4. a) नाथसंप्रदायाचे स्वरुप व कार्य स्पष्ट करा. 12

   किंवा

   b) वारकरी संप्रदाय व साहित्याचा प्रभाव लोकभानसावर कसा झाला ते स्पष्ट करा.

5. a) 'गोधंळ' शब्दाची उत्पत्ती सांगून त्याचे महत्व स्पष्ट करा. 12

किंवा

b) 'भारुड' हे लोकशिक्षणाचे माध्यम कसे आहे ते सांगा.

6. a) रामायण व महाभारताचा वारकरी साहित्यावरील प्रभाव स्पष्ट करा. 12

किंवा

b) भगवत्गीतेचा संत साहित्यावरील प्रभाव स्पष्ट करा.

❑❑❑

Roll No. ______________________ [Total No. of Pages : 2

PGIS 1232 B-15

M.A. Ist Semester Degree Examination

Marathi

(Loksahitya)

Paper - S.C.1.2

Time : 3 Hours Maximum Marks : 80

Instructions to Candidates: सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

विभाग–I

1. टीपा लिहा (कोणत्याही चार) **20**

a) लोकसाहित्याचे प्रयोजन

b) श्रमगीते

c) लोककथांचे विशेष

d) लोकसाहित्याची भाषा

e) भारुड

f) लोकविधी

विभाग–II

2. लोकसाहित्य म्हणजे काय, ते सांगून त्याची निर्मिती प्रेरणा स्पष्ट करा. **12**

किंवा

लोकसाहित्याच्या विकासाचा आढावा द्या.

3. लोकगीतांचे स्वरुप – विशेष सांगा. **12**

किंवा

लोककथागीतांची मराठीतील परंपरा स्पष्ट करा.

4. लोकनाट्याची जडण–घडण साधार लिहा. **12**

किंवा

'तमाशा' या लोककलेचा परिचय करुन द्या.

5. लोककथेच्या प्रेरणा व स्वरूप स्पष्ट करा. 12

किंवा

लोकजीवनातील लोककथेचे महत्त्व स्पष्ट करा.

6. मराठीतील लोकसाहित्याच्या अभ्यासकांचा थोडक्यात परिचय करून द्या. 12

लोकसाहित्याच्या अभ्यासाचे महत्त्व सांगा.

❑❑❑